

КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ТЕРИТОРІЙ МІСТА ЯК ПЕРШОЧЕРГОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КОМФОРТНОГО ТА БЕЗПЕЧНОГО МІСЬКОГО ПРОСТОРУ

¹Нижник О.В., д.т.н., професор,
alnyzhnyk@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2672-1987

¹Завальний О.В., к.т.н., професор,
azavalniy@i.ua, ORCID: 0000-0002-6191-2893

¹Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова
вул. М. Бажанова, 17, м. Харків, 61002, Україна

Анотація. Формування міського простору, яке в експлуатації є комфортним та безпечним для його користувачів – найвища мета сучасної містобудівної науки. Після аналізу існуючих практик планування було встановлено, що першочерговою передумовою формування міського простору є визначення потреб місцевості, які встановлюються після комплексних аналізів та оцінки територій. Саме потреби визначають напрям їх розвитку.

В даній роботі розглянуті існуючі методи аналізу та оцінки територій, та визначені їх характерні ознаки, які потребують аналізу та оцінки для встановлення більш чітких дій для покращення простору. В даній статті було досліджено питання щодо комплексного аналізу та оцінки територій міста, та їх вплив на формування, реформування та реконструкції міського простору. Ціллю даного дослідження була систематизація знань щодо аналізу та оцінки міських територій. На базі виявлених проблем відбувається встановлення передумов для формування комфортного міського простору для всіх рівнів потреб його мешканців та користувачів.

В сучасному місті відбувається багато процесів одночасно, які впливають на функціональний поділ територій відповідно до домінуючих діяльностей на них. Сформульовані чіткі містобудівні задачі для рішення допомагають: зберегти позитивні та змінити негативні характеристики міського простору, взяти до уваги погляди місцевих жителів та користувачів простору, проаналізувати інвестиційні можливості, вперш за все, для розуміння матеріальних перспектив місцевостей.

Комплексний аналіз та оцінка територій міста дозволяє виявити проблеми або конфліктні ситуації у міському просторі, які негативно впливають на його функціонування, розвиток та комфортність. Зазвичай визначення комфортності міста визначають як окремий критерій оцінки, але на думку автора, саме формування комфортного міського простору і є головним завданням для урбаністів, яке включає в себе багато критеріїв, що забезпечують безпечність, екологічність, ідентичність та сучасність простору відповідно до потреб місцевої громади.

В результаті наукового дослідження було встановлено, що доповнення існуючих практик і методик аналізу та оцінки міського простору відповідно до сучасних потреб містобудування дозволить більш якісно та актуально формувати той простір міста, який необхідний мешканцю та його користувачу.

Ключові слова: міський простір, комплексний аналіз, інтегральна оцінка, індекс якості міського простору, формування територій міста, комфортність міського простору.

Вступ. Життя у будь-якому урбанізованому просторі має ряд як позитивних, так і негативних особливостей. В даній статті, розглянуті аспекти при встановленні передумов до формування комфортного і міського простору. Саме повно визначені характеристики території міста при їх комплексному аналізі та оцінці обґрунтовують першочергові передумови для формування, реформування або повної реконструкції міського простору в залежності від потреб простору. Саме проаналізувавши та оцінивши стан, визначивши перспективи розвитку – це дасть змогу якісно та практично сформувати завдання на

проектування планованої місцевості. Без чіткого завдання і покроковим рішенням містобудівних проблем, які безпосередньо впливають на комфортність міського простору, формування міських територій буде не повним та не якісним. Тому формулювання чітких задач для рішення перед початком планування територій є саме визначення позитивних та негативних характеристик міського простору, поглядів місцевих жителів та користувачів простору і інвестиційних можливостей для розуміння матеріальних перспектив місцевостей.

Аналіз останніх досліджень. Аналізом проблем формування міст та їх територій, планувальної організації та оцінкою якості міського простору займалися багато вчених урбаністів. В даній роботі були проаналізовані деякі роботи, які безпосередньо мають вплив на визначення комфортності міського простору, а особливо його аналізу та оцінки.

На якість аналізу та повноту оцінки міського простору впливають багато факторів. Міський простір – це динамічна система, яка постійно змінюється під впливом домінуючих чинників. Вплив соціально-економічних чинників на містобудівні процеси відображається системою зав'язків прикладання праці та селищних зон, їх зв'язок між ними та територіальними особливостями, що детально було розглянуто в роботі М. М. Дьоміна.

В роботі [10] узагальнені моделі естетичного сприйняття і їх інтерпретації до сприйняття міського середовища. В науковій роботі [4] детально висвітлені соціологічні підходи до вивчення міського простору, які були проаналізовані в історичній перспективі. Автором роботи було запропоновано використовувати комплексний підхід до аналізу сучасного міста, основою якого є аналіз сприйняття мешканцями місцевості.

В монографії [2] розглянуте міське середовище як містобудівна система, яка включає зовнішні і внутрішні функції та їх узгодження між собою. Автором було визначено п'ять вимірів такі як: L – людський, P – функціональний, X – умови, G – геометричний, T – часовий. Кожен з вимірів є багатокомпонентним і поділяються на складові залежно від ієрархії простору та характеру містобудівних завдань. Саме така містобудівна модель зможе принципово реформувати інформаційну базу містобудування, структурувати її під містобудівні завдання та орієнтувати на використання комп'ютерних технологій за аналогією з цифровими картами.

В монографії [11] висвітлені теоретичні засади оцінки планувальних рішень на базі розширеної системи містобудівних критеріїв за ознаками ефективності, інтенсивності та керованості забудовою. Були розкриті питання виявлення конфліктних зон та функціонально-просторової організації міста. Саме такий опис функціонально-планувальної оптимізації використання міських територій дав змогу виявляти визначати містобудівні рішення для покращення комфортності міського простору для всіх рівнів потреб.

Детально в роботі [3] були послідовно розглянуті теоретичні основи формування містобудівного кадастру або містобудівного банку даних. Саме такий погляд та організація структури системи інформаційного забезпечення містобудівної діяльності дасть змогу більш ретельно та якісно провести аналіз та оцінки міських територій.

В дисертаційному дослідженні [6] були розроблені методологічні засади оцінювання готовності громад України до впровадження концепції «розумності» на основі диференціації регіонів України за рівнем розвитку інформаційного суспільства шляхом адаптації міжнародної методики розрахунку територіального індексу розвитку ІКТ (ICT Development Index). Дані засади на думку автора забезпечить якісне управління розвитком «розумних» сталих міст та впровадить інформаційно-комунікаційні технології, які дозволять регулювати міських простір відповідно до сучасних потреб.

В науковій роботі [8] розглядаються основні фактори, що зумовлюють стан міського середовища та методи оцінки якості міського середовища у складі інженерного благоустрою міських територій. В роботі були детально розглянуті основні фактори, що впливають на навколишнє середовище. Було встановлено, що спрямованість методів оцінки якості міського середовища визначається питаннями благоустрою, що дозволить більш комплексно підвищити якість існуючого міського середовища.

Метою статті є узагальнити та систематизувати дані щодо комплексного аналізу та оцінки територій міста в сучасних практиках, та проаналізувати передумови формування

комфортного та безпечного міського простору для підготовки дієвого рішення при проєктуванні визначеної місцевості.

Матеріали та методи досліджень. Виконання даного наукового дослідження базувалось на емпіричному методі, що включав в себе спостереження та порівняння існуючих практик аналізу та оцінки міських територій. Також в дослідженні використовувався метод моделювання для визначення прогнозованих передумов розвитку міського простору.

Основний матеріал і результати. В міжнародному рейтингу «Economist Intelligence Unit» [15] аналізують та оцінюють близько 140 міст світу. Рейтинг щорічно базується на основі досліджень 30 найважливіших факторів, які впливають на комфортність проживання, наприклад, такі як:

- безпечність;
- доступність медичного обслуговування та освіти;
- якість їжі, доріг та громадського транспорту;
- можливість весело провести час, відпочиваючи в місті.

В рейтингу Найзручніші міста світу у 2023 році [14] був показаний індекс якості міського простору, який включив в себе оцінювання стабільності, якості сфери охорони здоров'я, сфери культури, стану навколишнього середовища, якості сфери освіти та інфраструктури. Оцінювання умов життя було розроблено, щоб допомогти компаніям розрахувати надбавки за важкі умови праці для співробітників, які переїжджають у нове – і, можливо, менш стерпне місто. Також завдяки рейтингу можливо зробити короткий огляд найбільш і найменш бажаних міст для життя, якщо ви емігрант. Відень, з його чудовим поєднанням стабільності та культурних розваг, надійною інфраструктурою, очолює рейтинг в четвертий раз за п'ять років. Копенгаген, місто такого ж розміру з багатьма такими ж характеристиками, посідає друге місце. Мельбурн, який у минулому році очолював рейтинг, посідає третє місце. Загалом дев'ять із першої десятки малих та середніх міст, і навіть більшість із топ-50, знаходяться в багатих країнах. Лондон – опустився на 12 позицію порівняно з минулим роком – займає 46-е місце, а Нью-Йорк опустився на десять позицій до 69-го. З п'яти категорій, охоплених оцінюванням Найзручніші міста світу у 2023 році в середньому знизився лише показник стабільності. Показники стабільності в багатьох містах Східної Європи, які з 2022 року впали через те, що вони розташовані поблизу України, цього року зросли. Страйк робітників у Греції, протести щодо пенсійного забезпечення у Франції та смертельні сутички в Ізраїлі та Перу знизили показники в цих країнах [14]. Рейтинг Найзручніших міст світу у 2023 році показаний на рис. 1.

Рейтинг зручніших міст для життя 2023

Всього 173 міст, 1е місце- найкращий індекс якості міського простору.

Показник індексу 40 60 80 90 100

Copenhagen 2 - місто № в рейтингу

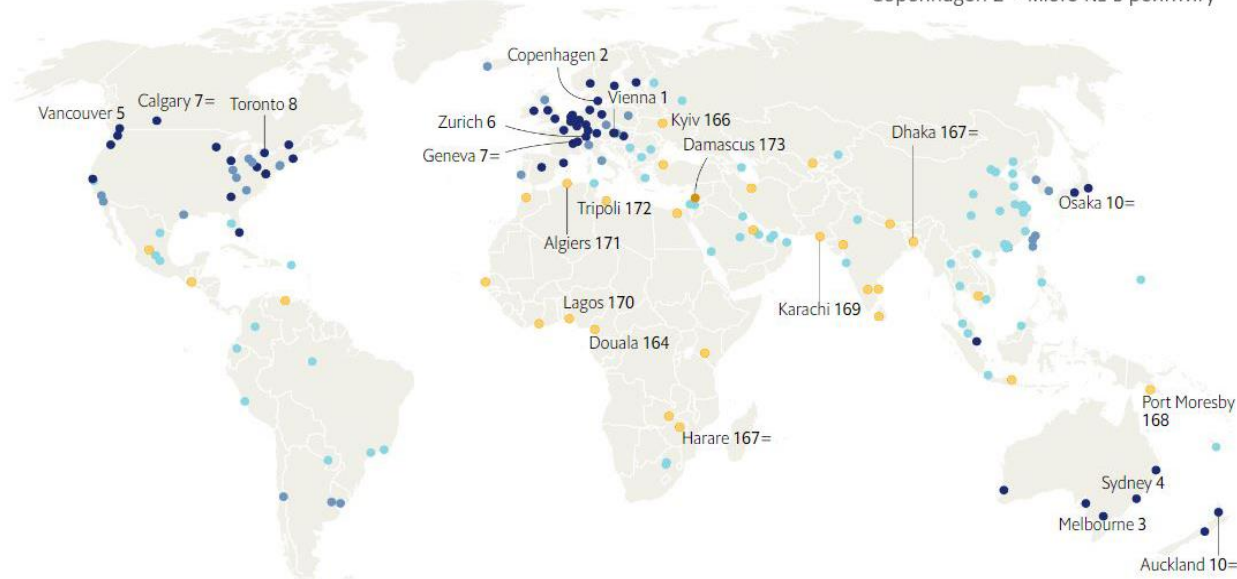


Рис. 1. Рейтинг Найзручніші міста світу у 2023 році (розроблено The Economist)

Оцінювання міського простору поєднане з процесом його аналізу і визначенням певних критеріїв оцінки. При комплексному аналізі територій міста найчастіше визначають послідовно вид робіт, в яких характеризують населений пункт, місце знаходження в структурах, види діяльності, розвиненість і стан навколишнього середовища та природних ресурсів. Даний аналіз повинен проводитись з прийнятою періодичністю, бо місто – це динамічна система, яка змінює міське середовище кожен день.

В даному дослідженні розглянуті сучасні практики аналізу міського простору. На протиріч, існуючим методикам аналізу територій міста з'являються нові більш практичні методи аналізу, які описані та проаналізовані в таблиці 1, визначені їх характерні ознаки та принципи дії.

Принципи дії, кожного з розглянутого сучасного методу дослідження та аналізу міського простору, вказують на гуманістичний та позитивний підхід до формулювання ідей досліджень і дає змогу поєднати людину і простір в одному вимірі. На думку автора, включення принципів проаналізованих методів існуючих методик аналізу територій міста зможе сформувати потреби сучасного мешканця та середовища навколо.

Найзастосованіший підхід щодо оцінки якості міського простору є індикативний, який дозволяє працювати з кількісними кваліметричними показниками [14]. Але в даному підході є деякі труднощі при розгляді параметрів естетичності, зручності, комфорту та інші.

При оцінці територій міста зазвичай використовують індекс якості міського простору як інструмент оцінки матеріальної складової досліджуваного простору. Даний метод оцінювання базується на визначенні індикаторів, які безпосередньо впливають на формування міського простору. Індикатори встановлюються відповідно до загальноприйнятих чинних документів, наприклад як програма ООН по розвитку населених пунктів [16]. Всі визначені індикатори складають в матрицю оцінки, тим самим отримуючи індекс якості міського простору. Види індикаторів, які можуть бути оціненими:

- безпечність (площа аварійних будівель та споруд, площа загальнодоступного озеленення, частка освітлених частин вулиць та інші, безпека пересування та інші);
- комфортність (площа будівель та споруд з наявністю інж. комунікацій, рівень озеленення, різновид послуг, культурно-дозвілдової та спортивної інфраструктури, доступність зупинок громадського транспорту та інші);
- екологічність (стан зелених насаджень, завантаження доріг та інші);
- ідентичність та різновид (різноманіття забудови, привабливість територій, наявність об'єктів культурної спадщини та інші);
- сучасність та актуальність (різноманітність послуг, озеленення, рівень розвитку громадських просторів та інші);
- ефективність керування простором (наявність зовнішнього оформлення міського простору, рівень прибирання та ремонту громадських територій та інші).

Будь яка оцінка починається визначення питання, що оцінюється та по відношенню до чого. Загалом в містобудуванні об'єктом оцінювання є територія, її природні умови і ресурси та безпосередньо простір, створений цією територією. Але в сучасному світі, міський простір набирає багатовимірних характеристик, таких як час, культурні компоненти, емоційні відчуття. Тому при оцінці міського простору необхідно звертати увагу не лише на економічні, екологічні, соціально-культурні, містобудівні, інфраструктурні, а й на естетичні та чуттєві характеристики простору.

Відповідно до піраміди потреб за А. Маслоу [13], простір не може бути розглянутий без аналізу всіх рівнів людських потреб. На базі цього можливо встановити якісно-модально та якісно-середовищні параметри міського простору, що допоможуть оцінити ментальне, інстинктивне та візуальне сприйняття місцевості.

Виходячи з цього, додатково оцінити міський простір можливо через:

- аналіз міста через зорові кадри та кути зору – спирається на кути зору під якими сприймається верхня межа архітектурних об'єктів та простору;
- сприйняття міста як інформаційний процес – архітектура подається як система, яка, теоретично, за наявності певних вихідних даних може оброблятися комп'ютером, інформаційна система «людина – штучне середовище», де людина – це отримувач інформації, архітектор – творець, архітектурні об'єкти – джерело інформації.

Таблиця 1 – Сучасні методи дослідження та аналізу міського простору [7]

Методи дослідження та аналізу міського простору	Принцип дії
Метод Go-along	Дослідження та аналіз відбувається відповідно до засобів пересування. Walk along – під час руху пішки, ride along – на машині або на велосипеді. Інтерв'юер пересувається містом разом із респондентом, ставлячи уточнювальні запитання щодо того, на що вони подивилися, куди пішли, яким є їхній досвід пересування цими маршрутами тощо. При використанні методу go-along відчуття місця загострюється завдяки тому, що пересування по ньому здійснюється в даний момент. Очевидний недолік цього методу полягає у впливі інтерв'юера на сприйняття міського простору і пересування ним. Так, для когось наявність лавок не проблема, а ось порожні клумби або недоглянутий газон становитимуть дискомфорт.
Метод ментальних карт	Дослідження та аналіз відбувається на базі ментальних карт, які відображають образ міста виходячи з отриманої з різних непрямих та прямих джерел інформації про нього. Метою низки досліджень є вивчення того, як під час пересування містом змінюється уявлення людини про простір, що її оточує, і змінюється та доповнюється ментальна карта.
Метод автоетнографії	Дослідження та аналіз проблеми полягає в тому, що дослідник фіксує досвід свого руху і сприйняття міського простору, а потім аналізує його. Даний метод пов'язаний із вивченням дослідником власного досвіду для розуміння культурного досвіду. Передбачається, що дослідник сам є носієм певної культури, а отже, опис його власного досвіду є одночасно описом самої культури.
Метод аналізу відеозаписів	Дослідження та аналіз відбувається на базі відеозаписів. Даний метод аналізу відеозаписів не дає змоги вивчити сприйняття міського простору. Якоюсь мірою воно може дати інформацію про практики пересування ним, але не про сприйняття. Навіть якщо на відео ми спостерігаємо, що людина протягом тривалого часу дивиться на щось, ми не можемо зробити висновок про те, що саме цей об'єкт її зацікавив. Використовувати метод аналізу відеозаписів можна тільки в тому разі, якщо за цим слідує інтерв'ю з носієм досліджуваної практики
Опитування населення	Дослідження та аналіз відбувається на базі опитування місцевих мешканців або користувачів досліджуваного простору. Анкета опитування повинна повно відображати проблеми та питання, які безпосередньо пов'язані з формування та реформування простору.
Аналіз статистики	Дослідження базується на аналізі, зіставленні, порівнянні отриманих даних (між собою та з іншими даними), їх узагальнення, тлумачення та формулювання наукових і практичних висновків щодо міського простору.
Спостереження	Аналіз відбувається на базі дослідження конкретних об'єктів спостереження.
Інструментальне обстеження	Дослідження та аналіз відбувається на базі встановлених методик обстеження з покроковою інструкцією.

Результати досліджень. Комплексний аналіз та оцінка територій міста дозволяє виявити проблеми або конфліктні ситуації у міському просторі, які негативно впливають на його функціонування, розвиток та комфортність. Зазвичай, визначення комфортності міста визначають як окремий критерій оцінки, але на думку автора, саме формування комфортного міського простору і є головним завданням для урбаністів, яке включає в себе багато критеріїв, що забезпечують безпечність, екологічність, ідентичність та сучасність простору відповідно до потреб місцевої громади. Тому виявлення сучасних передумов формування міського простору сучасними методами аналізу та оцінки його стану зможе повно наповнити міські території та якісно регулювати, обслуговувати та експлуатувати їх відповідно до потреб громади і їх відношенню до місцевості.

Висновки та перспективи подальших досліджень. В даній статті було досліджено питання щодо комплексного аналізу та оцінки територій міста, їх вплив на формування, реформування та реконструкції міського простору. Було встановлено, що аналіз та оцінка територій міста є першочерговою передумовою для створення завдання на проектування з визначеними негативними сторонами та проблемами, які впливають на комфортність ведення життєдіяльності населення на певній досліджуваній території. Доповнення існуючих практик та методик аналізу та оцінки міського простору сучасними практичними методами дозволить більш якісно та актуально, відповідно до потреб місцевості, формувати той простір міста, який необхідний сучасному мешканцю та його користувачу. Автор планує у подальшому більш детально визначити фактори передумов формування комфортного міського простору.

Література

1. Биваліна М. В. Містобудівні методи оцінки якості міського середовища. Містобудування та територіальне планування. 2010. № 37. С. 61–63.
2. Габрель М. М. Просторова організація містобудівних систем : монографія. Київ : А.С.С, 2004. 400 с.
3. Демин М. М. Управление развитием градостроительных систем. Київ : Будівельник, 1991. 184 с.
4. Денисюк А. І. Вивчення міського простору: історичний огляд та перспективи аналізу. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. 2010. № 889. С. 138–141.
5. Дьомін М. М., Сингаївська О. І. Містобудівні інформаційні системи. Містобудівний кадастр. Первинні елементи структури об'єктів містобудування та територіального планування. Київ : Фенікс, 2015. 216 с.
6. Корепанов О. С. Методологічні засади статистичного забезпечення управління розвитком «розумних» сталих міст в Україні: дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.10. Київ, 2018. 638 с.
7. Методы исследования пространства городской среды - Из строительства. Останні новини, нормативи та публікації - ДБНУ - Державні будівельні норми України - норми: ДБН, ДСТУ, СНиП, ГОСТ, СН, ВБН. URL: https://dbn.co.ua/publ/metody_isledovaniya_prostranstva_gorodskoj_sredy/2-1-0-485 (дата звернення: 9.08.2023).
8. Містобудівні методи оцінки якості міського середовища. / А. А. Лютіков та ін. Містобудування та територіальне планування. 2015. № 58. С. 273–277.
9. Модель планування території новостворених об'єднаних територіальних громад / К. І. Вяткін та ін. "Science progress in European countries: new concepts and modern solutions" : Papers of the 10th international scientific conference, м. Stuttgart, 25 жовт. 2019. С. 84–92.
10. Осиченко Г. О. Модель естетичного сприйняття міського середовища. Сучасні проблеми архітектури та містобудування. 2012. № 29. С. 263–270. URL: <https://repository.knuba.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4d839a4a-2114-475f-a4fa-84139b566595/content> (дата звернення: 9.08.2023).
11. Плешкановська А. М. Функціонально-планувальна оптимізація використання міських територій : Монографія. Київ : Ін-т Урбаністики, 2005. 190 с.
12. Рыбак А. И., Балдук Г. П., Базарова И. Б. Модель оценки качества городской среды.

Вісник Криворізького національного університету. 2019. № 48. С. 23–31.

13. Учасники проєктів Вікімедіа. Піраміда потреб Абрагама Маслоу – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Піраміда_потреб_Абрагама_Маслоу (дата звернення: 9.08.2023).

14. The Economist. The world's most liveable cities in 2023. The Economist. URL: <https://www.economist.com/graphic-detail/2023/06/21/the-worlds-most-liveable-cities-in-2023> (дата звернення: 9.08.2023).

15. The Economist. Vienna overtakes Melbourne as the world's most liveable city. The Economist. URL: <https://www.economist.com/graphic-detail/2018/08/14/vienna-overtakes-melbourne-as-the-worlds-most-liveable-city> (дата звернення: 9.08.2023).

16. UN-Habitat - A better urban future | un-habitat. UN-Habitat - A Better Urban Future | UN-Habitat. URL: <https://unhabitat.org/> (дата звернення: 9.08.2023).

References

- [1] M.V. Byvalina, "Mistobudivni metody otsinky yakosti miskoho seredovyscha", *Mistobuduvannia ta terytorialne planuvannia*, no. 37, pp. 61–63, 2010.
- [2] M.M. Habrel, *Prostorova orhanizatsiia mistobudivnykh system*. Kyiv: A.S.S, 2004.
- [3] M.M. Dëmyн, *Upravlenye razvytyem hradostroytelnykh system*. Kyiv: Budivelnik, 1991.
- [4] A.I. Denysiuk, "Vyvchennia miskoho prostoru: istorychnyi ohliad ta perspektyvy analizu", *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V.N. Karazina*, no. 889, pp. 138–141, 2010.
- [5] M.M. Domin, O.I. Synhaivska, *Mistobudivni informatsiini systemy. Mistobudivnyi kadastr. Pervynni elementy struktury ob'ektiv mistobuduvannia ta terytorialnoho planuvannia*. Kyiv: Feniks, 2015.
- [6] O.S. Korepanov, "Metodolohichni zasady statystychnoho zabezpechennia upravlinnia rozvytkom «rozumnykh» stalykh mist v Ukraini": dys. ... d-ra ekon. nauk: 08.00.10. Kyiv, 2018.
- [7] Методы исследования пространства городской среды - Из будивнствства. Ostanni novyny, normatyvy ta publikatsii - DBNU - Derzhavni budivelni normy Ukrainy - normy: DBN, DSTU, SNyP, HOST, SN, VBN. [Online]. Available: https://dbn.co.ua/publ/metody_isledovaniya_prostranstva_gorodskoj_sredy/2-1-0-485. Accessed on: August 9, 2023.
- [8] A.A. Liutikov ta in., "Mistobudivni metody otsinky yakosti miskoho seredovyscha", *Mistobuduvannia ta terytorialne planuvannia*, no. 58, pp. 273–277, 2015.
- [9] K.I. Viatkin ta in., "Model planuvannia terytorii novostvorenykh obiednanykh terytorialnykh hromad", "Science progress in European countries: new concepts and modern solutions", *Papers of the 10th international scientific conference*, 2019, pp. 84–92.
- [10] H.O. Osychenko, "Model estetychnoho spryiniattia miskoho seredovyscha", *Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia*, no. 29, pp. 263–270, 2012. [Online]. Available: <https://repository.knuba.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4d839a4a-2114-475f-a4fa-84139b566595/content>. Accessed on: August 9, 2023.
- [11] A.M. Pleshkanovska, *Funktsionalno-planovalna optymizatsiia vykorystannia miskykh terytorii*: Monohrafiia. Kyiv: In-t Urbanistyky, 2005.
- [12] A.Y. Rybak, H.P. Balduk, Y.B. Bazarova, "Model otsenky kachestva horodskoi sredy", *Visnyk Kryvorizkoho natsionalnoho universytetu*, no. 48, pp. 23–31, 2019.
- [13] Uchasnyky proektiv Vikimedia. Piramida potreb Abrahama Maslou – Vikipediia. Vikipediia. [Online]. Available: https://uk.wikipedia.org/wiki/Piramida_potreb_Abrahama_Maslou. Accessed on: August 9, 2023.
- [14] The Economist. The worlds most liveable cities in 2023. The Economist. [Online]. Available: <https://www.economist.com/graphic-detail/2023/06/21/the-worlds-most-liveable-cities-in-2023>. Accessed on: August 9, 2023.
- [15] The Economist. Vienna overtakes Melbourne as the worlds most liveable city. The

Economist. [Online]. Available: <https://www.economist.com/graphic-detail/2018/08/14/vienna-overtakes-melbourne-as-the-worlds-most-liveable-city>.

Accessed on: August 9, 2023.

[16] UN-Habitat - A better urban future | un-habitat. UN-Habitat - A Better Urban Future | UN-Habitat. [Online]. Available: <https://unhabitat.org/>. Accessed on: August 9, 2023.

COMPREHENSIVE ANALYSIS AND ASSESSMENT OF THE CITY'S TERRITORIES AS A PRIORITY IDENTIFICATION OF NEEDS FOR THE FORMATION OF A COMFORTABLE AND SAFE URBAN SPACE

¹**Nyzhnyk Oleksandr**, Doctor of Technical Sciences, Professor, alnyzhnyk@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2672-1987

¹**Zavalniy Oleksandr**, Ph.D, Associate Professor, azavalniy@i.ua, ORCID: 0000-0002-6191-2893

¹*O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv*
17, Marshal Bazhanov Street, Kharkiv, 61002, Ukraine

Abstract. The formation of urban space that is comfortable and safe for its users is the highest goal of modern urban planning science. After analysing existing planning practices, it was found that the primary prerequisite for the formation of urban space is to determine the needs of the area, which are established after comprehensive analyses and assessment of the territories. The needs determine the direction of their development.

This paper reviews the existing methods of analysis and assessment of territories and identifies their characteristic features that require analysis and assessment to establish clearer actions to improve the space. This article investigates the issue of comprehensive analysis and assessment of urban areas and their impact on the formation, reform and reconstruction of urban space. The purpose of this study was to systematize knowledge on the analysis and assessment of urban areas. Based on the identified problems, the prerequisites for the formation of a comfortable urban space for all levels of needs of its residents and users are established.

In a modern city, many processes take place simultaneously, which affect the functional division of territories in accordance with the dominant activities on them. Formulating clear urban planning tasks helps to: preserve the positive and change the negative characteristics of urban space, take into account the views of local residents and space users, analyse investment opportunities, primarily to understand the material prospects of the area.

A comprehensive analysis and assessment of the city's territories allows identifying problems or conflict situations in the urban space that negatively affect its functioning, development and comfort. Usually, the definition of city comfort is defined as a separate assessment criterion, but in the author's opinion, it is the formation of a comfortable urban space that is the main task for urbanists, which includes many criteria that ensure the safety, environmental friendliness, identity and modernity of the space in accordance with the needs of the local community.

As a result of the research, it was found that supplementing the existing practices and methods of analyzing and assessing urban space in accordance with the current needs of urban planning would allow for a better and more relevant formation of the urban space that is needed by the resident and its user.

Keywords: urban space, comprehensive analysis, integral assessment, urban space quality index, formation of city territories, comfort of urban space.

Стаття надійшла до редакції 12.07.2023